

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 126.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 126.

РІК V.

Ч 9. СЕРЕДА

26 ЛЮТОГО. 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, FEBRUARY 26, 1913

No. 9. VOL. V

3 Балкану.

Доходять вісти, що помер Еввер Вей шеф штабу головної армії Туреччини. Црав доподібно зівстав заштителюваний своїми противниками.

Дня 19 лютого, Черногорці стратили 5,000 війська в батві під Скутари. Сербі, котрі помагають Черногорцям стратили таке ж саме число людей.

Болгарія знаходить ся тепер в великій клопоті. З Турками еще не покінчила, а тут за плечий наставляє свій багнет Румунія. Румунські війська агуртувались на границі Болгарії і кожної хвилі готові розпочати війну. Війна може і вже розпочалась, коли-би не інтервенція держав.

В борбі під Булер впаде поверх 7,000 болгарського і турецького війська. Ранних обчислюють два рази більше. Адрианополь бодро відпиряє неприятели, але чи довго так буде, не знати.

ПОВИНКИ.

Революція в Мексико.

Бій на улицах в Мексико між федеральним військом і повстанцями з арсеналу, несподівано для всіх був спинений арадою генерала Мадеро. Генерал Гуерта порозумів ся з провідарем повстанців Ф. Діазом, арештував президента Мадеро і віцепрезидента Піно Суореса і проголосив себе тимчасовим президентом. Стрільниця заперестала і повстанці вийшли з арсеналу. Наякані міщани теж повлазили з кривок, де ховались від куль. Майже всі Мексиканці се півдикуни анальфабети, котрі абсолютно нічого не розуміють в політиці, а дають легко підбурю-

вати себе всіляким демагогам. Від того часу, як Мексиканці визволились з під Іспанії, революція там є на порядку деннім. Богач мільонер Мадеро зівгнав з президентського крісла Порфрія Діаза, обіцявши своїм прихильникам запровадити в Мексико спокій, свободу і порядок. Але ставши президентом, почав рядити так по тиранськи як і Діаз.

Розпочалась революція і проти него. Несподівано для всіх повстало військо в самій столиці Мексико. І дивний генерал Гуерта всім захопив уряд у свої руки. Зараз поарештовано Мадеро а на улицах міста почалась бойність їх прихильників. Хто не хотів кричати: „Хай живе Гуерта!“ — того розстрілювано де попалося.

Першого дня розстрілено одного із братів Мадери. Богато офіцерів дісталось до арешту. Американський уряд уїмнув ся, щоб Мадері неароблено нічого злого. Гуерта приобіцяв се, але той-ж ноц, коли арештовано Мадеру і Суореса і перевезено в автомобілі до в'язниці, жовніри постріляли їх в плечі а уряд оповістити, що вони бують то хотіли дати драла. Тепер столиці Мексико в руках кривавого Гуерта. Богата буржуазія жадає виборів і вже появилсь споре число кандидатів на президентське крісло. Та все здаєть ся буде вже по Мексико. Послїні телеграми доносять, що революційні відділи війська, котрі боролись проти Мадери, тепер влучились проти Гуерта, а також брати погношного Мадера піднесли прапор повстаня, щоб пінутитись за вбитих братів.

Таким безголовем в Мексико, користають Злучені Держави. 24 лютого стейтський уряд оголосив мобі-

лізацію чотирох відділів і розпочав раптові приготування до нападу на Мексико. Дуже можливо, що Мексико жде доля Польщі.

Китайці нищать опіум.

Китайська ренубліка дивує тепер цілий світ своїм поступом. З Пекіну доносять, що 24 лютого уряд ухвалив знищити в цілім Китаю мак, аби люди не мали з чого робити опіум. В тій цілі розіслано по всій країні мійсько котре винищує макові поля. Коли населенє узнало ухвалу уряду то само поспішило виривати мак з корінєм і нищити де тільки знайдеть ся. Тільки в провинції Фу-Кіен властитель макових плянтацій зробили опір жовнірам. Військо вимордувало сотки рохобників: тепер уряд оголосив нове право, після котрого кожного, хто продаватиме опіум, буде карати смертю. Також парламент жадає, аби заборонити дозів опіум за коріням.

Куренє опіум є так само шкідливе, як і пите алькоголю, і Китайці нищать сю зразу з коріням. А коли-ж то наш уряд скаже розвалити гуральні та бровари?

Чи буде європейська війна?

Здаєть ся всеєвропейської війни не обминути. До сего часу Франція сиділа тихо і не втручувалась в загальне зброєне. Але по виборах президента Пойнкаре-го і назначеню амбасадором до Росії Делькассе, заворунилась военна гидра і в Франції. Почалась мобілізація. Сего налякались Німці і стягають своє військо до французького кордону. Тепер французський уряд запобігає ласки у Англії, аби підчас війни скористати англійською флотою перевіз жовніврів

африканських колоній. Вирухували, що сильніо Франція і Англія можуть перевести до Європи 200,000 африканського війська протягом 15 день.

І так, в руйновою європейської культури, вядлиб уаєть не тільки буржуазия та королі але і сотки тисяч африканських дикунів-нігрів.

Англійські суфражистки кидають бомби.

Англійські суфражистки воюють даліше. Тепер кидають вже вибаванє шиб а беруть ся до киданя бомб. Підложили бомбу під мешканє Лойд-Джорджа, англійського канцлера. Цілий будинок знищений. Круть-некруть Англія муєть дати жєнщинам рівноуправненє.

Наслідки мобілізації.

До Відня їздила галицька делегация з просьбою, аби вправительство дало Галиччя якусь поміч, бо населенє там тине з голоду. Врожай був поганий, а поголоски о війні і застій в промиселі і т.г. готові доклати рєшту.

Презес австрійського міністерства приобіцяв дати поміч, — але коли?

Соціалісти про цісара.

В німецькім царяменті соціалісти заатакували цісара Вільгельма за його жадає півтретя мільона на будову спеціального скороходного яхту. Один соціаліст сказав: „Коли ц ісар є головним начальником маринарки, то побудуйте для него на кожнім кораблі окрему кімнату. А коли йому забагаєть ся приватного корабля, то хай буде собі за власні гроші“. — Другий соціалістичний посол сказав, що цісар не годен ані комендувати маринарку підчас маневрів, ані зробити її ревізію, бо він розумієсь на маринарці, як вовк на звїздах. Але буржуазія послі запротестували, щоби так не висловлюватись про „коханого“ Вілюся, і своєю більшостію, ухвалили дати „своєї старій дитині“ на забавку.

Небезпека пісків.

Генеральний шеф донських козаків з Повочеркаску описує про велику небезпєку пісків. З над Каспійського озера несе вітер річно піски в околиці ріки Дону. Міста і села тих околиць вже видали поверх мільона корон, щоби забезпечити 600 тисяч квадратних кілометрів від піску. Учений Володимир Соловій сказав вже в 1892 році, що ціла Росія аж до Києва буде за якийсь час пісковю пустїнею. Один варід з над Дону вже чотири рази зміняв

свої оселі в послїдних 50 роках, со пісок не давав їм жити. Причиною того походу піску є те, що великі підиріємці вирубали ліси і бітер не має ніякого опору. В донській губернії рік річно засилає пісок 1500 квадратних кілометрів урожайної землі а в австраханської губернії 400 квадрат. кілометр. переміняє в пустїню. В минулім році засипав пісок 600 квадратних кілометрів. (Се більше чим половина Буковини, бо Буковина має 10 тисяч і п'ятсот квадратних кілометрів).

Соціалістичний клуб для дітий.

В Винніпегу, засновано діточий соціалістичний клуб, ініціаторами котрого є Жиди. До клубу сего належать діти від 10-15 літ, збирають ся кожного четверга о 8 год. вечер на 213 Jarvis Ave. Булоби пожазаним щоб і Українці соціалісти вписували до сего клубу своїх дітей. Ціль клубу є виховувати і обучати молоде покоління в соціалізм.

Турки бідні як сьвятій.

Туреччина шукає грошей для дальшого веденя війни. Тепер вона стараєсь продати Італії три острови Родос, Лерос і Стампаду за 16 мільонів долларів. Також за грошеве понерте обіцяє державі, котра позичить гроші, відступити концесії на мідяні копальні і нафту в Малій Азії. Туреччина притиснена вже добро до мору.

Дня 9 марта відбуде ся на 213 Jarvis Ave. пропагандовий мітінг карпентерів, котрий устроює карпент. локаль 1529. Початок о 8 год. вечер. Бєсідники на всіх мовах. Просить у громадну участь.

Дня 23 с. м. відбула ся конвенція членів всіх відділів С.Д.П. в Винніпегу. Після предложєня Ц. З. Парті, рішено скликати загальну провінціоальну конвенцію Манігоби в справі вибору провінціоального комітету. Конвенція ся відбудєть 23 - го марта.

ХАЙ ЖИЄ ШТУКА!

Нарешті і наш варід дочекав ся побачити своїх рідних братів на українській сцені.

Величезна Українська Трупа.

котра складаєть ся з найталановитших і знаменитих акторів і актрис дадує в протязі великопостного сезону цілий ряд чудових представлень, починаючи від українських класичних

творів. М. Кропивницького — Батька української сцени, Карпенка Карого і т. д. а кінчаючи найліпшими драмами і комедіями.

Театр, є учитель і провідник народа. Кожному важно прийти в народну школу життя.

Пам'ятайте, що наша українська Трупа буде відгравати представляня

QUEENS THEATRE SELKIRK AVE.

Піпріть же свій театр і піпріть своє братерство до українських акторів в українській Квіне Гол.

Перечитайте уважно!

У Львові виходить нова українська газета, з численними образами, п. м.:

„ДОБРА НОВИНА“, НАРОДНА ЧАСОПИСЬ, ПРИСВЯЧЕНА ШИРЕНЮ ПРОСВІТИ І НАУКИ ТА СУСПІЛЬНИМ І ГОСП. ДАРСЬКИМ СПРАВАМ.

„ДОБРА НОВИНА“ призначена для широких народних мас. Подає в найпростішій формі і статі просвітні популярно наукові, суспільні і господарські, вістки з біжучого політичного життя, важливі події в цілому світі, писма з краю і Америки, поради і поученя, образки, повістки, оповідання, вірші, сьміховишки, загадки т.г.

„ДОБРА НОВИНА“ виходить поки що два тижні, а описля буде виходити кожного тижня.

„ДОБРА НОВИНА“ коштує

на цілий рік: в Австрії . . . 4 корон, в Німецьчині . . . 4 марок, в Америці (в Спол. Державах і в Канаді) 1 долар і 50 центів. Кожий передплатник дістає крім газети 40-ТИРИ КНИЖКИ на рік цілком задармо!

Хто сейчас прише гроші на „ДОБРУ НОВИНУ“, дістане зосім даром дуже гарний і цікавий

Календар на 1913 рік.

„ДОБРУ НОВИНУ“ повинні замовити собі всі товариства, кожда читальня і кожний хто тільки вміє читати.

Хто хоче мати цілий рік приятеля в хаті, нехай замовить собі „ДОБРУ НОВИНУ“ побіч „РОБОЧОГО НАРОДА“.

Число на оказ посилаєть ся кождому, хто прише свою докладну та виразну адресу.

Гроші і писма для „ДОБРОЇ НОВИНИ“ посилайте на таку адресу:

„ДОБРА НОВИНА“, у Львові, улица Ризьбарська ч. 5, 12. (Lemberg Austria). Наші товариші в Америці і в Канаді можуть посилати передплату також на сю адресу:

Iwan Myuda, Montreal, Box 1051, Canada, також на адресу „Робочого Народа“.

Спішіть ся з замовленєм!

З початком марця появить ся гумористична газета „Крокодил“.

Краяни.

Як хочете спровадити крєвних або приятелів до Канади, купіть для них у нас як найборше шіфкарту і вони праїдуть на весні акурат як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарту, то они будуть мусіли довго чекати і не праїдуть аж в літі.

Шіфкарта з Кракова до Винніпегу тепер коштує \$51.90

Так як знаєть ми послаємо гроші до краю найскорше і найбезпечніше і так що люде дістануть рівні гроші.

Почта і зміненє коштує разом лиш 2 центи від 1 долара.

Люди, котрі не у Винніпегу можуть до нас прислати гроші або чеки разом з адресом в краю а ми вишлемо і рецєпіє пішлемо.

Ми також продаємо шіфкарти до краю і мінязмо гроші.

Продаємо марки краєві і канадйські.

Офіс отворений що два від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION
БАНКЕРИ І КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ,
С. GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.
667 Main St. Winnipeg, Man.